

Steagul roșu

ORGAN AL COMITETULUI MUNICIPAL PETROȘANI AL P.C.R. ȘI AL CONSILIULUI POPULAR MUNICIPAL

ANUL XXI (XXVII) Nr. 6 142

SIMBĂTA 26 IULIE 1969

4 pagini 30 bani

CU ENTUZIASM SPORT ȘI ELAN ÎN MUNCĂ VALEA JIULUI ÎNTÂMPINĂ CONGRESUL PARTIDULUI

Pe traiectoria mării întreceri

Acoperire masivă în fapte

O scurtă convorbire telefonică de la Livezeni — fabrica de oxigen din Livezeni de ieri dimineață despre stadiul îndeplinirii angajamentelor de întrecere luate în cadrul Congresului partidului și aniversării eliberării patriei, a sugerat ideea din titlul acestor rânduri.

— Alo, Livezeniul? Fabrica?

— Da, aici fabrica de oxigen.

— Cum stați cu angajamentele?

— Total îndeplinite și depășite! — ne-a comunicat cu mândrie în glas, de la celălalt capăt al firului telefonic, Ion Roman, șeful fabricii de oxigen.

Intr-adevăr, mieul dar harnicului colectiv al fabricii de oxigen din Livezeni a reușit o acoperire masivă în fapte a angajamentelor asumate în întrecerea socialistă. El s-a angajat să producă peste plan până la Congres 5000 mc de oxigen, realizând numai pe luna în curs — până la data de 24 iulie — un plus de 13293 mc față de sarcina planificată, întrecând aproape de trei ori nivelul angajamentului; să îmbunătățească calitatea produsului prin ridicarea conținutului de oxigen pur la 99,6 la sută, obiectiv pe care l-a depășit cu 0,1 la sută; să realizeze economii la prețul de cost în valoare de 10000 lei, angajament pe care l-a întrecut de nouă ori obținând 90000 lei economii.

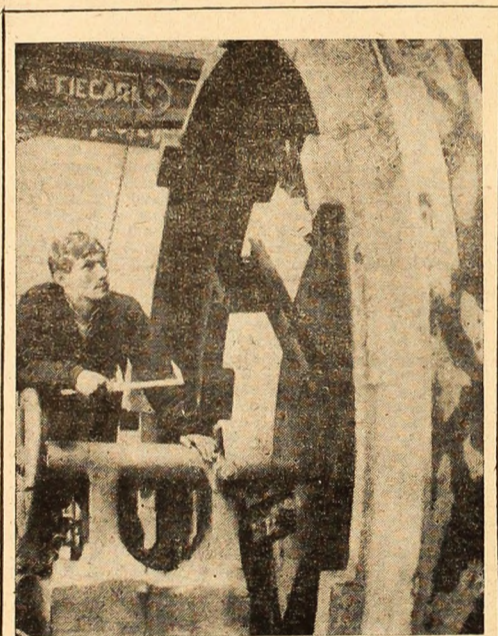
Ce factori au stat la baza acestor succese? La această întrebare șeful fabricii de oxigen ne-a relatat în termeni lapidari următoarele: „Ca factori tehnico-organizatorici notați: exploatarea instalațiilor de produs oxigen la capacitate maximă, fără întreruperi, ceea ce a permis depășirea volumului planificat al producției; înțelegerea cu cea mai mare grijă, verificarea și repararea la timp a buteliilor de oxigen; recondiționarea ventilelor de butelii și refolosirea lor, ceea ce a înlesnit colectivului să economisească piesele de schimb, urmărirea permanentă și cu maximă atenție a fuzului tehnologic de fabricație, în vederea producerii în instan-

lație a unui oxigen cu grad înalt de puritate.

În ce privește aportul oamenilor la realizări s-au evidențiat în mod deosebit următorii: George Valea — metalurg pe unitate la întrecerea buteliilor de oxigen, Ion Cășuneanu — mecanic de întreținere, Ion Strimbu — instalator la secția de încălzire a buteliilor de oxigen, Ștefan Banciu — maistru electromecanic, Mihai Calăstru — maistru mecanic și alții.

La cele relatate de șeful unității am avea de completat doar convingerea noastră că vrednicul colectiv al fabricii de oxigen de la Livezeni va ști și pe viitor să-și facă din plin simțită rodnicia activității în fiecare zi a aparatelor de sudură din atelier și de poștii de reanimare ale spitalului în rețorțele și aparatele laboratoarelor — în toate locurile unde oxigenul servește munca socialistă, omul.

I. BALAN

În secția mecanică a U.U.M.P. se finalizează o nouă moletă de extracție.

Foto: E. FRITSCH

EXPOZIȚIA

„25 de ani de realizări în județul Hunedoara” Oglindă a înfăptuirilor pe tărîmul mineritului Văii Jiului

Prevăzută a sta la dispoziția vizitatorilor de-a lungul perioadei iulie-august 1969, expoziția „25 de ani de realizări în județul Hunedoara”, deschisă nu de mult în orașul Deva, reușește să oglindească, între alte aspecte ale dezvoltării și prosperității industriale și social-culturale a acestei importante părți a României socialiste, înfăptuirile în domeniul extracției din adâncurile bazinului nostru a bogățiilor de cărbune, atât de necesare dinamicii ascendente a economiei naționale.

Sectorul din expoziție rezervat unităților miniere ale Văii Jiului cuprinde patru compartimente distincte în care panouri, grafice, fotografii, executate cu atenție și migală de către un colectiv din cadrul Centralii cărbunelui Petroșani și dispuse într-un mod trădând mult gust și pricepere, scot în relief convingător, strădaniile de amploare depuse de conducerea de partid și de stat, pe parcursul unui sfert de veac, pentru ca viața pe aceste meleaguri să urce ferm treptele înălțorii și bunăstării.

Prima dominantă a sectorului minier relevă investițiile prodigioase făcute în perioada respectivă (6,5 miliarde lei) pentru mărirea, pe de o parte, a capacităților de producție ale minelor vechi, pentru continuarea modernizării lor, iar pe de altă parte, în scopul deschiderii și dezvoltării unor exploatări noi (Uricani, Paroșeni), a punerii în evidență a altor cimpuri miniere, care urmează să producă în cineaștii viitor (Livezeni, Bărbănteni). Redeschiderea minelor Vulcan și Dilja, concentrarea producției la exploatarea mbiere Lunea, Lupeni, Vulcan sunt reprezentate sugestiv.

O dată cu creșterea producției de „diamant negru” s-au înregistrat pași esențiali în direcția mecanizării, tăierii și încălzirii cărbunelui, a transportului și extracției, a susținerii metalice a fronturilor de lucru. Acest fapt a contribuit decisiv la sporirea productivității muncii subterane a minerului, de la 580 kg pe post în primii ani după eliberare, la 1050 kg pe post în momentul de față. Au scăzut treptat cheltuielile materiale de producție și cuantumul manoperei. Lumea — element deficitar, căruia i se caută tot mai insistent valorificări superioare (proiectul de Directive al C.C. al P.C.R. pentru cel de-al X-lea Congres al partidului prezicează cu claritate și pregnanță acest lucru) — este folosit din ce în ce mai puțin în lucrările miniere. Atari ipostaze ale activității miniere din bazinul nostru carbonifer sînt reflectate de celelalte trei compartimente.

Un panou separat al sectorului minier din cadrul expoziției redă instalația de degazare introdusă la mina Lupeni, unică în țară.

De astă dată seara de dăns pentru tineret are loc duminică, la ora 11, la Casa de cultură din Petroșani are loc un spectacol de selecție. Cele mai bune formații vor fi selecționate spre a prezenta de Ziua Minerului un spectacol la televiziune.

De astă dată seara de dăns pentru tineret are loc duminică, la ora 11, la bibliotecă Casa de cultură din Petroșani se desfășoară filatelistic.

SPORTIV

Întrecerile sportive din cadrul popularii competiții datorate cu „Cupa Minerului” se a-

Acru arde. Sub soarele vertical, tristesle clădiri ale cartierului general din Khartoum nu mai au umbră. La biroul său, puțin emfatic, în costumul său kaki cu gulerul desfăcut, generalul Al Numeiry, noul șef de stat al Sudanului, citește pentru presă câteva foi dactilografiate. „Guvernul sudanez recunoaște existența divergențelor istorice între nordul și sudul țării. El este gata să acorde autonomie provinciilor meridionale, pentru a restabili egalitatea între cele două părți ale țării și pentru a crea o autentică unitate națională...”

Îmbunătățirea calității cărbunelui extras — datorie de onoare a fiecărei brigăzi, a fiecărui miner

Ing. OCTAVIAN SURDU
șef serviciu control tehnic
calitate din C.C.P.

Îmbunătățirea continuă a calității produselor influențează în mod pozitiv activitatea economic-financiară a întreprinderilor, asigură economisirea muncii sociale și, prin aceasta, aduce o contribuție eficientă la creșterea bunăstării materiale a oamenilor muncii.

Conducerea de partid a acordat și continuă să manifeste o atenție deosebită pentru ridicarea nivelului calitativ al produselor, subliniind în toate documentele importanța acestei sarcini și indicând căile de realizare a ei. În proiectul de Directive ale C.C. al P.C.R. pentru cel de-al X-lea Congres al partidului se urtează lîmpede că îmbunătățirea calității produselor, de care depinde în mare măsură asigurarea eficienței economice, trebuie să constituie o preocupare centrală și în viitor.

Activitatea exploatareilor carbonifere din Valea Jiului în cursul trimestrului I 1969 în direcția îmbunătățirii calității cărbunelui extras nu a fost satisfăcătoare. Față de norma internă, conținutul de cenusă în cărbunele livrat preparajilor a fost depășit cu 0,8 puncte la E.M. Petrița, cu 1,2 puncte la E.M. Aninoasa, cu 0,7 puncte la E.M. Vulcan, cu 3,4 puncte la E.M. Paroșeni și cu 3,6 puncte la E.M. Uricani. Ca urmare, pe bazinul carbonifer Valea Jiului, în trimestrul I 1969, s-a depășit cu 0,5 puncte conținutul de cenusă normat, în cărbunele livrat preparajilor. Biroul comitetului municipal de partid a analizat în cursul trimestrului I 1969 preocupările conducătorilor unităților miniere pentru ridicarea calității

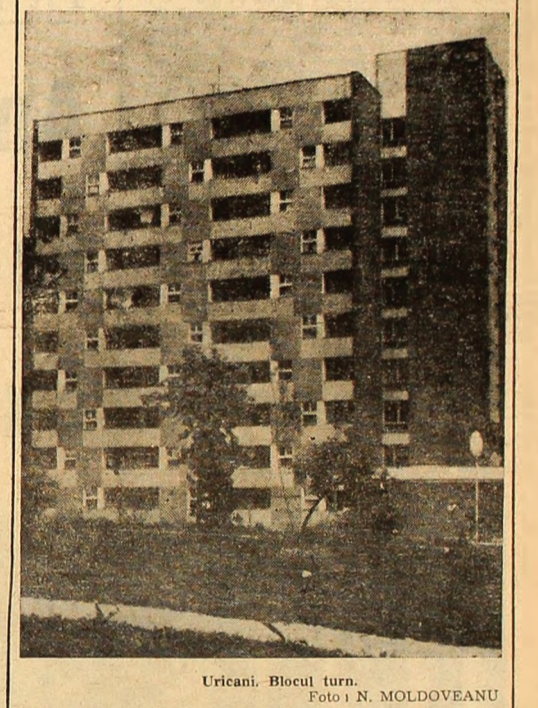
cărbunelui extras. Cu această ocazie s-au stabilit o serie de măsuri pentru îmbunătățirea calității cărbunelui extras și pe care presa locală conștientă le-a prezentat în momentul oportun.

Aplicarea acestor măsuri, eforturile făcute de colectivele exploatareilor pentru respectarea normei interne de calitate, s-au făcut din plin simțite în activitatea depusă în trimestrul II 1969. Pe bazinul Valea Jiului, conținutul de cenusă admis, în cărbunele extras, a fost redus în această perioadă cu 0,3 puncte. La aceasta, au contribuit majoritatea exploatareilor miniere. S-au făcut simțit aportul substanțial în ridicarea calității cărbunelui extras minele Lupeni, Aninoasa, Petrița, Lunea și Vulcan. La exploatarea minieră Paroșeni și Uricani, deși se observă o reducere a conținutului de cenusă în cărbunele extras în trimestrul II față de trimestrul I, nu s-au luat toate măsurile interne de cenusă, care a fost depășită cu 1,7 respectiv, 3,3 puncte.

La exploatarea minieră Dilja nu s-au permanentizat măsurile care au condus la îmbunătățirea calității cărbunelui în trimestrul I 1969, astfel că în trimestrul II s-a depășit cu 0,8 puncte conținutul de cenusă admis.

Reducerea conținutului de cenusă în cărbunele livrat de către exploatare, în proporție în care s-a arătat mai sus, a influențat în mod pozitiv calitatea produselor livrate și ac-

Continuare în pag. a 3-a

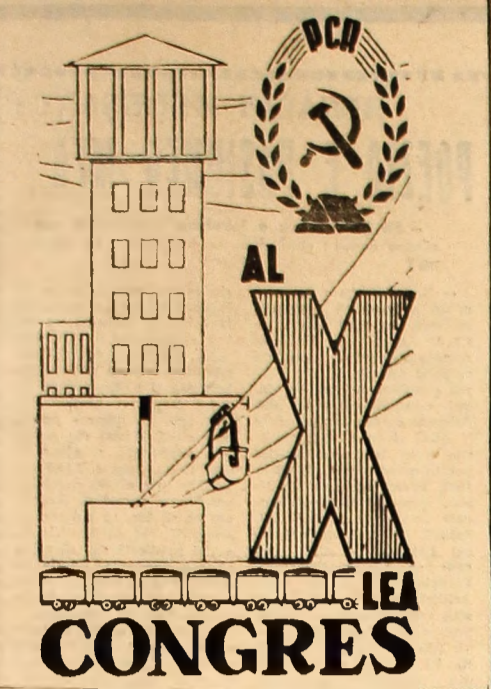
Uricani. Blocul turn. Foto: N. MOLDOVEANU

După triumful expediției PĂMÎNT - LUNĂ - PĂMÎNT

- Eșantioane lunare sub reflector
- Cei 18 în carantină
- „Barierele biologice”
- Noi proiecte ale N. A. S. A.

Există vreo formă de viață pe Lună? Dacă nu, a existat vreodată? Care este compoziția chimică a solului lunar? Se asumă că are ca Terrei? Vom descoperi oare originea Lunii, Pământului și Universului? Ce origine au zecile de mii de cratere care punctează suprafața ei? Cum au apărut munții, dealurile și văile pe acest astru? Acestea sînt cîteva din sutele de întrebări la care cercetătorii americani de la laboratorul de recepție lunară din Houston speră să găsească răspunsuri prin analiza prețioaselor probe selanare aduse de misiunea „Apollo-11”. Eșantioanele au fost prelucrate laboratorului vinerei. Simbătă dimineața vor sosi aici și astronauții Armstrong, Aldrin și Collins pentru a intra în carantină preventivă. Ei vor locui pînă la 10 august, numai în cazul în care se va dovedi prin analize că nu au adus din Lună microorganisme dăunătoare vieții de pe Pământ. În caz contrar, carantina va fi prelungită, fără ca nimeni să poată ști

(Continuare în pag. a 4-a)

ÎN TRE PROCESEL INSTRUCTIV ȘI EXIGENȚELE PRODUCTIEI O LEGĂTURĂ PUTERNICĂ, DE MAXIMA EFICACITATE

Interviu cu prof. dr. ing. ARON POPA, rectorul Institutului de mine Petroșani

Institutul de mine din Petroșani — sursă nesecată de cadre cu înaltă calificare pentru industria minieră — în cei 20 de ani de activitate a pus la dispoziția exploatareilor carbonifere subterane și de la zi, preparajilor, unităților de proiectări și cercetări, un număr mare de absolvenți, aproape 3000, care își materializează cu siguranță și elan pregătirea științifică, pasiunea față de profesia aleasă, dorința arzătoare de a fi folosiți țării.

În amfiteatrele largi, de-a lungul orelor de curs, seminar, laborator, utilizând din plin baza materială a acestui așezămint de învățămînt superior, cunoștințele, experiența și strădaniile celor 128 de dascăli al săi, 1237 de studenți, din care peste 60 la sută sînt bursieri, caută să pătrundă în tainele organizării și conducerii tehnice a proceselor de producție din minieră.

Laolaltă cu oamenii muncii din întreaga țară, cadrele și studenții Institutului de mine, majoritatea aflați actualmente în practică de producție, participă activ la desfășurarea eșantionilor construcției în sensuri, prin punerea în dezbateri a Tezilor și proiectului de Directive ale C.C. al P.C.R. pentru cel de-al X-lea Congres al partidului.

Recent, cu ocazia repartizării în producție a celor 280 proaspeți ingineri care și-au susținut la finele lunii trecute proiectul de diplomă, tovarășii profesor doctor ing. Aron Popa, rectorul Institutului, și-a „aranjat” un sfert de oră în care a răspuns cu amabilitate la cîteva întrebări.

ÎNTREBARE: Învățămîntul superior din România socialistă a înregistrat în ultimii ani transformări de structură, salturi spectaculoase în direcția perfecționării și modernizării. Cum apreciați efectele adopțării Legii învățămîntului și noului Statut al cadrelor didactice la condițiile concrete ale Institutului de mine din Petroșani?

RĂSPUNS: Trebuie remarcat de la început că modificările de esență intervenite s-au dovedit a avea un caracter de necesitate stringentă. Foarte firesc, ținînd cont de dinamismul vieții economice, de dezvoltarea multilaterală fără precedent a societății noastre socialiste, aflată pe drumul dezvoltării și care solicită în sfera producției bunurilor materiale și spirituale un număr din ce în ce mai mare de cadre cu pregătire superioară. Mineritul românesc s-a înscris pe o curbă continuu ascendentă și sarcinile care ne revin în virtutea acestui fapt sînt multiple și extrem de acute. Cadrelor ingineresc pe care le creștem se impune să ajungă acolo încît la examenul decisiv al confruntării nemilocte cu pulsul, cu problemele arzătoare ale minei, competența, inițiativa, conștiințozitatea sa să conveargă spre o maximă eficacitate. În lumina noilor legi și-a întreprins limitarea la strictul util a numărului de examene la toate facultățile și secțiile. S-a reușit reducerea volumului de ore aferente programului efectiv de instruire, implicînd acordarea unui timp mai extins studiului individual, adăucirii unei bibliografii cât mai cuprinzătoare care să completeze, să întregască cunoștințele împărțite studenților la prelegeri.

Planurile și programele de învățămînt au fost mereu perfecționate, în consonanță cu ritmul accelerat de dezvoltare a științei și tehnicii contemporane, urmîndu-se o corelare mai rațională între activitatea aplicativă și cea teoretică. S-au luat măsuri concrete pentru a crea o legătură durabilă între procesul instructiv și exigențele producției, în care scop cursurile și manualele au fost reactualizate, puse în concordanță cu cele mai recente cercetări existente în domeniul mineritului.

M. TRAIAN

Continuare în pag. a 3-a

Lupeniul de azi ITINERAR la sfîrșit de săptămînă

Aceeași cale ferată strădate orașul. În locul ei de amurguri și răsunări se oglindește realitățile noi. Am nimerit aici exact în ziua cînd la Palatul Cultural „Minerul” se adunaseră sute de oameni din Lupeni și împrejurimi ca să dezbate marile probleme ale țării, să-și dea adeziunea și dragostea reformurilor pentru cei care cu aștia clarviziune conduce destinele poporului: Partidul Comunist Român. Imbrăcați cu un bun simț și cu o eleganță remarcabilă, reprezentanții minerilor, tineri și vîrstnici, lemeși și bărbaji, muncitori chimiste ingineri și tehnicieni au dezbătut ore întregi pe bîta lor specifică. O ședință, o adunare pare un lucru cîl — poate de obișnuit la prima vedere. Dar cei din Valea Jiului au pus în ea suflet și pasiune. Intr-un fel mi-a părut rău că mi-au rămas după aceea puține ore ca să vizitez orașul dar în puținul timp ce mi-a rămas am luat drept „ghid” calea ferată și am dat o rață prin acest burg. Cvarțarile de blocuri noi, peluzele de flori, trandafirii, nu m-au impresio-

Ruslîn MUREȘANU

nal. Blocurile sînt azi alicl o realitate... veche”. Nu m-au mai impresionat nici scoliile și grădinițele, nici vecina termostațială cu care deja sîntem obișnuiți, ci oamenii Lupenilor. În oraș vitrinele magazinelor etalează tot felul de noului. Tejghelele sînt asaltate continuu de cumpărători, grădinițele restaurantelor aranjate cu gust, îi îmbie pe clienții dornici de o triplură bună sau de o bere rece și proaspătă. Aceste „mînuși” mărune, care de obicei ne scapă, impresionează dacă le sînt pețite. M-am odihnit cîteva clipe sub un castan în incinta restaurantului „Progresul”. Oamenii sorbeau bere. La o masă un miner cu bătaul său de vîrstă doisperece ani discutau aprins. Am tras cu urechea la să vreau.

— Nici macar să guști. Bere al să bej cînd veji fi mare, cînd al să ciștiți singur. Acum bea și de zmeură. E dulce și bun și sîndătos. Nu te lîna după mine. Eu te bărim și o bere nu-mi strică.

Intr-adevăr băiatul minerului bea și de zmeură, și ridea la laică-su:

— Dă-ți casca aia jos, tată.

— De ce? Ți-e rusine de ea?

— Nu dar sîntem la restaurant.

— Și ce dacă — se burzu-luă minerul! E o mîndrie să porți așa ceva. Totuși al dreptate. Să-ți lac pe plac.

Și tatăl își scoase casca.

M-a impresionat legătura dintre tată și fiu. Mi-a mers la inimă statul cu stropul și berea. Prea credem toți că minerul îi place să bea. Mulți beau pe lumea asta dar mai sînt și alții care se îngrijesc să-și lăesească pruncul de răul acesta. La pînă de lîngă Jiu nevestele lui cumpărătoarele zilei. Aiomeșle a zmeură și o calice. Cu plasele încărcate pleacă spre casă liicare. M-am molipsit și eu și am cumpărat niste bureți grăzavi. M-am oprit apoi la colțelărie, lîngă Palatul Cultural și am buai o bere de casă cum cred că în altă parte nu se mai găsește.

CULTURAL

Simbătă seara, de la ora 20, pe stadionul din Petroșani nu va fi sport ci... muzică. Spectatorii îi vor aplauda pe Remo Germani și Lara Brunaldi.

Ziua minerului se apropie. E deci firesc — ca pregătirile formațiilor artistice să crească în intensitate. Duminică, la ora 11, la Casa de cultură din Petroșani are loc un spectacol de selecție. Cele mai bune formații vor fi selecționate spre a prezenta de Ziua Minerului un spectacol la televiziune.

Duminică, ora 11, la bibliotecă Casa de cultură din Petroșani se desfășoară filatelistic.

SPORTIV

Întrecerile sportive din cadrul popularii competiții datorate cu „Cupa Minerului” se a-

Continuare în pag. a 3-a

Continuare în pag. a 3-a

ANYA-NYA

Provinciile meridionale: 650.000 km², 4 milioane de negri. Aici aerul nu arde. Este încălzit de vapori de apă și mișcarea de aeră putrezită. Aici, Nilul pură nu mai vrea să curgă și pămîntul aproape că nu se distinge de apă: pădurea acoperă în egală măsură și o parte și alta Nordul și sudul, două lumi fără legătură, Islamul arab, negri ai-miști. Linia de demarcație traversează Africa în direcția est-vest, trecînd prin Dahomey, Nigeria, Camerun, Ciad, Republica Africa Centrală și în sfîrșit, Sudanul, toate aceste

națiuni, artificial decupate adînc prin colonizarea europeană. Și cu pretutindeni în Africa, o dată europeanii plecau, renase opozițiile fundamentale. Schema este imuabilă. De obicei se încopie cu inițiativa de crece în beția îndepărtate, care o mare țară e gata să fie erăvă. Pe urmă, apăsăzile surdă se îndăpsește, terrorenul apare și de lașează un viul mîșc, revolte, mîșc...

A. V.

Continuare în pag. a 3-a

Cultura și Artă

GETUSA (III)

În zori, Getusa o urca iarăși muntele, scruind de pe cel mai înalt vîrf marginea orizontului, locul unde încrînceniții, fiii, nepoții și strănepoții săi, ca un zid de netrecut tîneau piept dușmanilor. Către seară, după ce-o mai pîlpîit de cîteva ori, focul lupii s-a stins de-a binelea. Pădurile plîngeau, muntii hăuiau ca ieșii din minți în vreme ce riul înroșit de sînge curgea alîntînd cu murmurul său violetele celor care încercau încă să-și mai trăduiască viața. Linșiții, Disperarea mingia capetele firelor de iarbă care au scăpat cu viață, neînecate în sînge, ne-călcate în picioare. Venită din neunde, Noaptea o învelit totul în durere și taină. Ca o presimțire, Getusa a coborît din vîrfurile muntelui, s-a oprit o vreme în obstă, între ai săi, apoi purtînd pe brațe cămașa inegalată a viteazului între viteji, a plecat către locul luptei. Într-o trăistă împletită din cea mai albă lînă, avea acul de aur și o ghem din cel mai fin in, tors laolaltă cu raze de soare răsore. Avea Getusa cu ea și o sulită, din cele care, cîndva s-au împlîntat în spinările narilor alungîndu-i din coala luminii, din vîzul lui Gebeleis.

Către ziua, purtată vreme de o noapte de colul cel mai destoinic al Carpaților, Getusa se afla în mijlocul cîmpului de luptă. Mirsul de moarte și de izbîndă învalua totul. Încet, aplegînd cu grijă locul unde călcă, a străbătut de la un capăt la altul, o dată, de două ori, de zece ori cîmpul morții. S-a oprit lângă fiecare mort parcă pentru a-și primi chipul de piatră în oglinda măscuță din cheoul singelui. Cu sulita a săpat la căpătîul fiecărui mort o groapă. Apoi, a intrat în pădure și a început să aleagă cu grijă pui de brazi. Pentru fiecare oștean mort un broș. Și, cînd dimineața s-a orătat din nou, mîștrina de sînge se prefăcuse într-o pădure de brazi, la umbra cărora cei duși se odihneau parcă, după o nemişcătoare tîndă. Sulita o împlînta-o la capătul trupului legat de pămînt cu cele mai multe săgeți.

— Ce-o făcîți? a întrebă-o Vintul.
— Am semănat viață peste moarte. Singele celor plecați se va intrupa în cite un broș, ca un semn al izbînzii. Vitejii trebuie cinstiți.
— Și vitejii dușmanilor?
— Vitejii nu pot fi decît viteji. Dușmanii sînt cei care s-au ascuns de focul luptei, cei care, înveliti în teamă, s-au vîndut neputinței.
— Tu nu ești am Getusa. Ești sufletul mîștrii și al cîmpului din jur. Altfel n-ai judeca așa.
— Și de atunci, în tara ce se întinde de jur împrejurul Carpaților la căpătîul fiecărui tîndă dus dincolo de viață se împlîntă cite un broș, în cinstea vitejii.

R. SELEJAN

Arabescuri Scrisoare de pe Lună

Mulți dintre semenii spun că nu s-a scris momentului să mă în-cumet la un asemenea zbor. Că, dincolo de orice, totul are o nuanță de sfidare: în timp ce mă apropiam de ochiul luminos al nopții Pămîntului rămas departe, un frate, de-al meu arunca bombe în miezul unui sat cu bătrîni și copii...
...Oamenii cred că am sutfetul de gheală. Imi vine greu să mă apăr. Cine să-mi vadă altceva decît partea oglinzii cu reflexe aspre, neînduplecate? De m-ar pătrunde altcum, în colțul cabinei dinlăuntru, cu hubloul aburit de năuciri, tîiat în răstimpuri de științierile unor stele pe care știu că n-am să le mai ating. De m-ar pătrunde altcum... Dar asta nu se poate. Nu îngăduie secunda, precăpătura... Trebuie să răzbat acolo unde incendial tim-piei dinaintea mea n-a izbutit, cu vîrfurile flăcării, să ajungă.

Setea n-o pot, altfel, potoli; nu-l de mers pe ală traicitoric. Ascult de un legămint și cum să interup umbletul cînd simt în ceafă logocarea celor ce-au fost?
Absurdul lumii nu-i înlătu-rat definitiv. Dar era necesar să vin pînă aici.
Mă uit prin vizor, peste în-tinderea din jur-mi, strălucind de vîntul soarelui, și interuptă brusc de linia unui orizont cu cer întunecat pe creștet. Și, deodată, un astru fascinant de rotund se arată în zare și mul-timea pietrelor din preajmă deface un sunet unic... Umir, nu există nimic care să nu-și sporească lumina la vâ-zul Pămîntului răsărit.

Mă îndrept către voi, oameni, doar azi, mine și poimine...
„Știi cit o trei zile? Dorm o dată și a trecut o zi... Mal dorm o dată și iar a trecut o zi... Și mă mai culc o dată...”
„Somn. Moarte... O scurge-te pe nesimțite, o sorbire, in-ții glezele, și-l un tremur în picioare, apoi trupul pînă la mijloc și-i o pîlpire numai în piept, apoi neclintirea lui strînge umerii și fruntea încă mai zvlenește, se sting și ochii, la urmă, și nu rămîne afară decît o mîna de iarbă și-o răsuflă-re, care elatină florile și pîrul necoșilor...”
De unde-i gîndul rotit în go-lul străin, ca o orbită arsă? Pentru o clipă mi s-a părut că astrul rotund, în așteptare, ca-re mă cutremurase și-mi adu-sea liniștea, s-a sfărîmat în bu-căli. Pentru o clipă mi-a fost frig pînă-n ultima celulă.

Mă îndrept către voi, oameni, tulburat de minunea negrăitei imagini a casei dintotdeauna, de pe țărînul visului curcior, și vreau să cred că am crescut în proprii noștri ochi și în respectul pentru noi înșine.
Traian MULLER

În memoriam

Antoine de Saint-Exupery

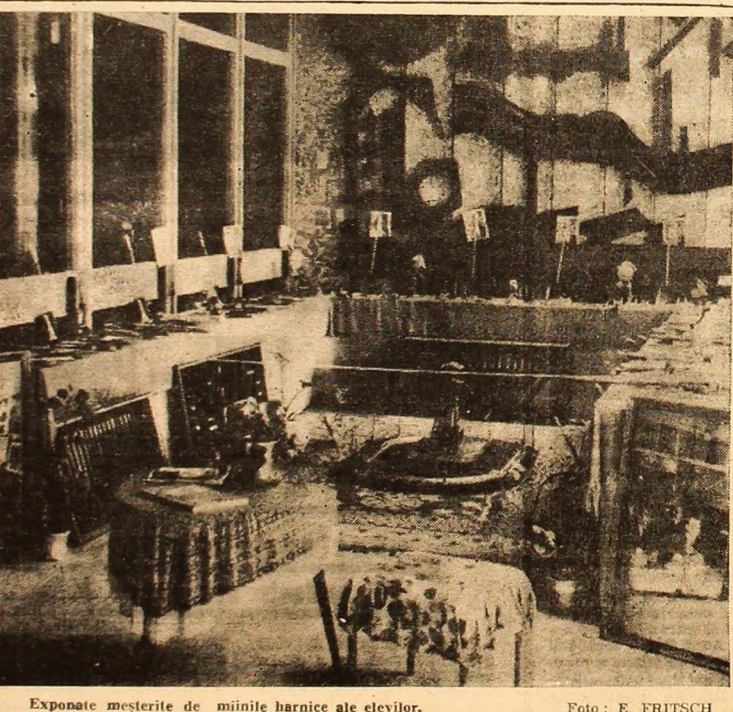
Antoine de Saint-Exupery, pionier al aviației de cursă lungă și al zborurilor de noap-te, pilot de război și scriitor care a reușit, sub stelele adevu-lui pămînt al oamenilor, să-l în-tîlnească pe Micul Prinț, a decolat la 31 iulie 1944 de pe un aeroport din Corsica, pîlcînd într-o nouă misiune de recunoaștere. Avea benzina doar pentru o oră și, din clipa în care s-a contopit cu azurul ori-zontului, în depărtările căruia pîncea aviația nazistă, nimeni nu-l-a mai revăzut decît, desigur, Micul său Prinț, care odăntă îi spusese: „Îți va părea că am murit, dar nu va fi adevărat...”.
Căpitanul pilot avea 44 de ani, depășise limita de vîrstă și a-casta, din 31 iulie, trebuia să fie ultima sa misiune. Sîrșii simbolice și încercări de semnifi-cății, de o frumusețe simplă și austeră, așa cum probabil el însuși l-a dorit, în perfectă concordanță cu opera pe care a lăsat-o.

Singurul drum care a dus întotdeauna undeva a fost acela străbătut umăr la umăr cu omenii. Și nu în calitate de spec-tator, ci de participant: „Profe-sia de martor mi-a inspirat întotdeauna repulsiie. Ce sînt eu, dacă nu particip? Pentru o să fiu am nevoie să particip.”
De aici, ideea responsabilității: „Fiecare e răspunzător de toți. Fiecare e singur răspunzător. Fiecare e singur răspunzător de toți (...).”
Și fiecare duce toate păcatele oamenilor”. Riviere, unul dintre personajele sale memorabile, om de acțiune și iniția-tivă, preocupat de substratul și finalitatea etică a actelor sale, e mistuit de o întrebare funda-mentală: „...deși viața omenească e mistuită de neputință, noi ne comportăm totdeauna ca și cînd ar mai fi ceva care depășește în valoare viața omenească...”.
Dar ce anume? Ceea ce depășește în valoare viața omenească este viața și pro-gresul umanității. Concluzia aceasta nobilă răzbată ca un leitmotiv din fiecare pagină.

Saint-Exupery e un moralist în accepția clasică. El vorbește în sentințe care de multe ori iau alura unor mici parabole virtuale: „...insul care păzește modest, sub lucrul stelar, cîteva oi, dacă devine conștient de rolul său, se simte mai presus decît o slugă. El este o sentință. Și fiecare sentință e răspunzătoare de întregul imperiu.”
Fiind un om de acțiune și creind o literatură de acțiune, se aseamănă cu americanul Hemingway. Poate în primul rînd prin respectul pentru om. Este totuși între ei o deosebire nu numai de stil, ci și de concepție. Hemingway admiră și exaltă curajul, chiar și curajul gratuit, simpla bravadă de a sfida moartea fără nici o finali-tate. Este notabilă în acest sens tauromania sa, personajele sale predilecte — toradorii — cărora le închină cărți întregi. Saint-Exupery consideră curajul un mijloc nu un scop și, ca atare, nu-l apreciază în stare pură, nefinalizată! „Curajul nu e făcut din sentimente prea frumoase: puțină furie, puțină vanitate, multă încapătînire și o plăcere sportivă vulgară (...). Niciodată nu voi admira un om care nu este decît curajos”.
Curajul trebuie pus în slujba a ceva, a umanității (cîci rostul său este acela de a apăra viața): „...nu e vorba de a-ți trăi viața în pericol. Această formă e pretențioasă... Toradorii nu-mi plac de fel. Nu perico-lul îl iubesc. Știu ce iubesc. Viața”.

Majoritatea comentariilor consideră cărțile lui Saint-Exupery drept romane. Da, Citadela este într-adevăr roman. Dar, în ceea ce privește Zbor de noapte și Pilot de război — sau chiar și Pămînt al omenilor, aparute nu de mult la noi — sîntem mai în curînd înclinăți să le considerăm re-portaje. Sînt, după părerea noastră, adevărate capodopere ale genului, exemple tipice de ceea ce trebuie să fie un așa zis „reportaj literar”. S-a dis-cutat extrem de mult la noi pe marginea definirii reportajului. Unii l-au contestat, alții l-au proclamat dreptul de cetă-țenie în sfera literaturii. După cite știu însă, despre Antoine de Saint-Exupery nu s-a amintit în cadrul acestor discuții deși prin Zbor de noapte, Pilot de război și Pămînt al omenilor (chiar dacă Riviere se numea în realitate Didier Daurat), stă alături de Curzio Malaparte și Egon Erwin Kisch, recunoscuți printre marii reporteri și lu-mii. Cărțile sale sînt reporta-je ale vieții de aviator, inves-tite cu o mare forță de gene-ralizare și înobilitate prin meditații grele de sen-suri și sugestii asupra condiției umane. În cele din urmă aceste reportaje ajung la una dintre limitele speciei, fiind pe cale de a se converti — cum s-a întîmplat și cu Carlea Otului a lui Geo Bogza — în au-tentice poeme. Operele lui Saint-Exupery sînt poeme ale omului, ale responsabilității sale, ale rațiunii sale de a fi. La baza lor stă o concepție stenică, eliberată de angoaze, cinstită și bravă: „Nu murim. Ne închipuim că ne temem de moarte, ne temem de neaștep-tat, de explozie, ne temem de noi înșine. Moartea? Nu. Nu mai există moartea, cînd o înțelegem. Când corpul se des-tămă, atunci se arată esenția-lul. Omul nu-i decît o împle-tire de relații. Doar relațiile contează pentru om. Trupul, mirtoagă bătrînă, îl părăsește. Cine se gîndește la sine cînd moare? N-am înțeles niciodată un asemenea om”.

— De unde sînt? — se între-ba odăntă Antoine de Saint-Exu-pery. Sînt din copilăria mea. Sînt din copilăria mea ca din-tro țară”. Periclii acei ce — asemenea lui — nu știu uitat țara. Este cu siguranță și ace-sa unul dintre motivele pentru care opera sa nu va îmbătrîni, rămîind mereu actuală și uti-lă.
Radu CIOBANU

Exponate meșterite de mîinile harnice ale elevilor. Foto: E. FRITSCH

Frumoase creații artistice ne oferă căucul sau „căpeica” cum i se mai spune la Urlicani. Acest tip de vase ce ține loc de ceașcă a fost foarte mult răspîndit în Valea Jiului, fiind caracteristic de fapt regiunilor pastorale. Cele mai simple piese sînt acelea la care cupa căucului rămîne fără orna-menți și la care se perforază doar minerul creîndu-se prin această formă mari geometrice așa cum se observă bine la „căpeica cu rotîță” de la Urlicani, al cărui motiv poate fi pus în legătură cu străvechii moti-vo solar. La alte căuce in-ultim formă în care s-ar putea recunoaște coarnele de cerb — un vechi motiv zoomorf — de exemplu la Urlicani și Cîmpu lui Neag.

Arta creatorului se poate aprecia la justa ei valoare, prin prezentarea căucului cu braș sculptat și perforat la mijloc în dreptul liniei de ecuator a vasului. Aici întregua suprafață e lucrată în triunghi cu motivul dintelui de lup, creîndu-se un cîmp pe care se inscriu apoi două cercuri sculptate, ca doi sori ce se învîrtesc, și a căror mișcare o sugerează linia unor spîje sau raze dispuse oblic. Marginea minerului prezintă un lanț de creștături rotunjite, la forma generală însă se adaugă un element artistic în plus: două goluri, ca doi pași, sculptați în masa lemnoasă la partea inferioară, un pas mai mărunț lângă fundul vasului și unul mai mare spre margine. Avem impresia astfel că se usurează greutatea ce atîrnă în miner, iar silueta acestuia cîștigă și devine mai zveltă. Dacă adăugăm în fine la toate aceste, transparența fibrelor lemnoase care apar pe suprafața căucului, efectul artistic este completat în chip fericit.

La rîndul lui fundul vasului e lucrat și el artistic. Aici, două cercuri concentrice, formate din linii stricte, evolu-

TRADIȚII POPULARE LOCALE

ELEMENTE ARHAICE ÎN ARTA POPULARĂ DIN VALEA JIULUI (2)

cază în sensuri inverse. În mijlocul lor se inscrie ca un simbur un motiv format din patru frunze stilizate.

Un alt tip de căuc, și totodată un alt ornament, un alt element arhaic, de data aceasta zoomorf și vegetal, se mai întîlnește, adevărat, destul de rar, fiind expus dispariției la Bărbănteni și Iscroni. Pe una din fețele laterale ale acestui tip de căuc apare un motiv de cerb frumos stilizat, apoi motivul căprioarel cu iedul care sugerează cealaltă parte, și — în fine — un motiv al frunzei, dispus frontal care creș-te din cîmpii suprafeței vasului.

Un element arhaic destul de prețios ni-l oferă strecură-toarea din lemn — o piesă de o certă formă artistică — al-cărei miner pare a fi ideograma unui cap de oală foarte schematizat și care are asemănări cu unele strecurături din epoca neolitică.

O mare însemnătate artistică îmbinată în trecut și cu

un rost social o au furcile. Executarea lor solicea odinioară tot talentul lineilor flăcăi care lucrau furci pentru fete. În Valea Jiului întîlnim două tipuri de furci: cea cu „coarne”, de influență sibiiană, apoi cea cu „flori” sau „încrîțită”, de tip hunedorcan. Un străvechi tip de furcă întîlnit la Li-vezeni este acela care nu are alte ornamente decît două tăieturi adînci ca niște surugămări.

Tot de tip vechi este și furca făcută din lemn de căm-la care, capătul de sus este asemănător cu al primelor furci (două tăieturi adînci) în timp ce la mijloc apar trei orna-mente: un cerb cu o roată solară (la mijloc), un motiv inter-mediar și niște coarne. În plus, la această furcă, pe liniea motivului central sînt create motive paralele de triun-giuri ce dau imaginea unui zig-zag, obținute din meru-ul aceluși „dinte de lup”. Există furci lipsite de orice altă împodobire în afară de cîteva grosolane perforații pe corpul lor. Totalitatea acestor gîuri grosolane sau triumphi-

lare — sferturi de cerc — prin poziția lor simetrică și datorită contururilor siluetei furcii dau un efect cu totul particular, o reprezentare primitivă de natură zoomorfă sau antropomorfă.

Alte furci de tors îmbină creștăturile de tip răboj cu reliefuri în formă de broderie sau cu motive perforate tin-zind să complice compoziția decorativă dar fără nici o in-tenție expresivă clară.

Războaiele de țesut ne redau, de asemenea, frumoase elemente de artă nelipsite de pe brîgle, pe partea din față. Brîgilele, sînt ornate prin creștături oblice și romburi cit și prin vechiul motiv de cerc solar stilizat (Cîmpu) La Livezeni, s-a găsit la un răboj un detaliu cu un motiv zoomorf, înfățișînd un cap de animal, probabil lup sau oie.

La fuse, ornamentele sînt redată prin arhaicele creștă-turi (de tip răboj) ce apar pe dungile din colțurile formate de cele patru fețe.

O preocupare artistică se observă și la unelte în legă-tură cu hrana. De exemplu, o sărărită de la Livezeni pre-zenta un motiv flormorf, o altă este decorată pe toată cu motivul roatei solare („rozacee”) ce constituie azi doar o supraviețuire morfologică îndepărtată a unui motiv care odinioară avea o semnificație agrară.

Creștarea, perforarea și traforarea ori sculptarea pro-priu zisă în relief a suprafețelor sînt tehnici pe care această civilizație a lemnului le folosește pentru orna-men-tarea obiectelor confecționate.

Viorica BRINDUSCU
Muzeul mineritului Petroșani

RUSALIN MUREȘANU: POEZIA E PASIUNEA MEA...

— Să începem cu o întrebare obișnuită în ome-nena ocazii: cînd și în ce împrejurări ați debu-tat?
— E o întrebare la care m-am obișnuit să răspund mecanic. În anul cîntare, la ziarul cutare... etc. De data aceasta însă am să încep cu răspunsul meu, nu din sim-plă complăcîntă față de ziarul dumneavoastră ci din dragoste pentru oamenii care îl citeșc zi de zi. Împrejură-rile n-au fost prea fericite pentru debutul meu. Era prin 1947. Eram un grup de tî-neți entuziaști la Arad, gru-pați în cercul literar „Al Sahia”, în jurul ziarului in-cal „Patriotul” — care încerc-am să facem literatură. Francisc Munteanu, Gh. Achiliei, subsemnatul, apoi alții mai vîrstnici ca Lasăr Sebastian, Ștefan Ciobotaruș, ne adunam într-una din să-lile de repetiție ale cîntului din localitate — săpîmina, purtînd lungi discuții în Ju-rul fenomenului literar. Aici am făcut unii pași. Prima poezie am publicat-o cu to-tul întîmplător în ziarul de la Arad la începutul lui 1948, pe cînd eram încă elev al Școlii normale de învățători din acest oraș. Zic cu totul întîmplător fiindcă nici nu mă gîndeam la scrie cu ve-

— De atunci cu trecut două decenii. Care este bilanțul activității literare a dumneavoastră în acest rîsîmbo?
— Am scris relativ mult. După absolvirea școlii de li-teratură în care am fost co-școl cu Labiș, Tomozei, Doina Sălăjan, Radu Cosasu și mulți alții am început să-mi pu-blic cîrțile pe care le co-cean de mult în mine. Pri-

ma carte, apărută în 1954 (debut editorial) „Puiul de mot”, era de fapt un poem autobiografic. Au urmat după aceasta încă 14 volume de versuri, cărți pentru copii, traduceri din literatura ma-ghiară, bulgară, rusă.

— Spuneți-ne, care este cartea dv. la care țineți cel mai mult?
— Unui tată, toți copiii săi îi sînt la fel de dragi. Deci sînt la toate cîrțile mele, nici la una însă atît incît s-o decretez ca mai valoroasă. Am lucruri bune în fiecare.

— Preferați poezia?
— Răspunsul meu poate să vă pară ciudat. Prefer proza. Proza scurtă. Proza te-lasă să se desfoare în voie. Proza e viața, evenimentul cotidian, mișcarea spusă simplu, frumos și convingă-tor. E muncă de salănar dar dă satisfacții milioanele de cititori. Poezia e în schimb

pasivitatea mea. E muncă de gînuvergiu care lasă dintr-un bulgăre mat fligran de sul-te. Nu pot concepe poezia decît ca pe o flăcără care trebuie să ajungă la citi-torul la aceeași intensitate la care am ars cu cînd am ela-borat-o.

— Citeați greu, citeați ușor dar întotdeauna noaptea. Nu ființă așa e la modă printre poeți și ființă în fața geamului meu scrie-nesc cite patru tramvay pe minut. Noaptea în schimb ră-mîn numai cu respirația dulce a copilului. Și atunci am inspirație.

— În ultimii ani literatura noastră a cunoscut un continuu proces de primenire. Poezia mai ales, s-a resimțit, în general, pozitiv în urma acestui proces. Care este părerea dumneavoastră despre tendințele noi manifestate în acești ani pe tărîmul literelor românești?
— Nu toate tendințele noi în literatură sînt și neapărat bune, mai ales cînd din-tre ele sînt... vechi. În gene-ral însă ele aduc un suflet mai

proaspăt creației, un plus ca-litativ substanțial (tocmai prin ciocnirea între modalități și tendințe. E un fenomen cit se poate de dialectic.

— Puteți să vă încadrați într-un curent literar?
— Rămîn în curentul me-reu improspătat al literaturii clasice.

— Care sînt scriitorii dv. preferați?
— Scriitorii mei preferați sînt mulți. În poezie Blaga, Edgar Allan Poe, Esenin.

— Ce cărți aveți sub tipar?
— La Editura tineretului am cartea de nuvele „Gale-riile femurale” și volumul de versuri pentru copii „Aven-tururile lui Singur”.

— Un cuvînt despre proiectele de viitor.
— Proiecte de viitor sînt multe. Cite se vor realiza nu pot ști. În orice caz am ga-ta două acte dintr-o came-

die, gen în care de abia acum îndrăznesc să mă avînt. Să vedem ce iese.

— O ultimă întrebare. Ați stat cîteva săptămîni printre oamenii Văii Jiului. Ce părere aveți despre ei?
— Oamenii și lucrurile din Valea Jiului mi sînt apro-pe dintotdeauna. Imi place să mă pierd în valurile lor reconfortante, fie în mine și înștituții, fie la un pahar de vorbă. Cu un nimer nu stai niciodată de vorbă pe dege-aba. Întotdeauna pleci mai plin sufleteste, mai pregăt

pentru viață, după o întî-lnire cu oamenii Văii Jiului. Am aici mulți prieteni, iar lucrurile din această parte a țării mi înțineresc și mă fac să uit pentru o clipă cumplita vinzoleală astenizantă a Capitalii.

— Interviu con-mnat de Constantin PASCU

VIATA INTERNATIONALA

Sesiunea Comisiei de colaborare tehnico-stiințifică româno-ungară

BUDAPESTA 25. — Corespondentul Agerpres, Al. Pinteș, transmite: Intre 25 și 26 iulie a. c. la Budapesta au avut loc lucrările sesiunii a 18-a a Comisiei de colaborare tehnico-stiințifică româno-ungară. Cu acest prilej s-a examinat îndeaproape prevederile protocolului sesiunii precedente a Comisiei și a fost convenit programul de colaborare tehnico-stiințifică pentru perioada următoare.

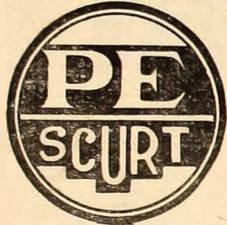
În baza protocolului încheiat cu această ocazie, cele două părți își vor transmite documentații și vor delega specialiști pentru cunoașterea reciprocă a realizărilor tehnico-stiințifice în special în domeniul agriculturii, industriei construcțiilor de mașini, chimiei, petrolului, industriei alimentare și ușoare. Lucrările sesiunii s-au desfășurat într-un spirit de prietenie și înțelegere reciprocă.

O.N.U.

Dezbaterile Consiliului de Securitate

NEW YORK 25 (Agerpres). — Consiliul de Securitate și-a continuat joi dezbaterile în legătură cu plingera Zambiei împotriva Portugaliei, ca urmare a incidentelor de la frontiera cu Mozambicul. Reprezentantul Zambiei, Vernon Mwaanga, a declarat că aceste incidente constituie punc-

tul culminant al unui lanț de acte agresive săvârșite în ultimii cinci ani de colonialiștii portughezi împotriva țării sale. În cuvântul lor reprezentanții Gabonului, Madagascărului, Libiei, Tunisiei și Sierrei Leone au sprijinit plingerea Zambiei și au cerut condamnarea Portugaliei.

UN GRUP DE NAVE SOVIETICE, alicuit din nave purtătoare de rachete „Upornii” și petrolierul „Egorik”, vor pleca la sfârșitul săptămânii într-o vizită de prietenie în Zanzibar, anunță agenția TASS.

CRUCIȘTORUL „Komsomol” și o navă de pază aparținând Flotei sovietice de la Marea Baltică vor face o vizită de prietenie în portul Helsinki, la invitația Comandamentului forțelor de apărare ale Finlandei.

O URIASĂ PEPITĂ DE AUR, o greutate de 825 grame, în formă de farfurie, a fost găsită în mina de la Bilbino (Extremul Orient sovietic), unde se află un important centru de extracție a acestui metal prețios.

Declarația Biroului Politic al Partidului Comunist Francez

PARIS 25. — Corespondentul Agerpres, Al. Gheorghiu, transmite: Într-o declarație publicată la Paris, Biroul Politic al Partidului Comunist Francez apreciază că în afara anumitor modificări de metodă și limbaj, actualul guvern continuă în toate problemele hotărâtoare politica dinainte de iunie.

Relevind că Partidul Socialist s-a pronunțat contra centralismului, pentru unirea stângii, pentru dialogul cu Partidul Comunist, Biroul Politic declară că „Înregistrarea acestor schimbări, care va trebui să se traducă în fapt”, Comunștii, subliniază declarația, trebuie în mod firesc să aibă ca obiectiv acțiunea comună. Discuțiile utile asupra problemei viitorului nu vor putea estompa necesitatea unei perspective clare în lupta actuală contra capitalismului, adică necesitatea unui program comun de guvernare.

Subsecretarul de stat al S.U.A. Joseph Sisco, a avut O ÎNTREVEDERE CU SECRETARUL GENERAL AL O.N.U., U THANT.

Joseph Sisco, întors recent dintr-o călătorie prin mai multe țări ale Europei, printre care și Uniunea Sovietică, a prezentat lui U Thant un raport asupra convorbirilor pe care le-a avut cu personalitățile guvernamentale ale țărilor vizitate asupra soluționării crizei din Orientul Apropiat.

Muncitorii și funcționarii companiei uruguayene de transporturi auto „Amde” AU DECLARAT GREVĂ, revendicând achitarea salariilor restante. Ca urmare a acestei greve, aproximativ jumătate din transporturile auto din țară sînt paralizate.

Autoritățile coloniale portugheze au fost nevoite să întrerupă trecerea impusă în legătură cu desfășurarea luptelor din Angola. La felul acesta s-a dovedit că informațiile oficiale publicate la Luanda cu privire la „calm” care domnește în această colonie nu urmăreau decât efect propagandistic și denaturau în mod flagrant realitatea. Un comunicat militar, reluat de agenția U.P.I., semnalează O EXTINDERE A „ACTIVITĂȚII TERORISTE” (astfel este calificată lupta patrioților angolezi de către autoritățile coloniale) și chiar pierderi în oameni și materiale înregistrate de trupele portugheze. Adevărata semnificație a acestei recunoașteri apare evidentă, dacă se ține seama de faptul că comunicatele militare precedente, atunci cînd ele erau publicate, „proclamau victorii pe toate fronturile”.

Japonia

Incheierea lucrărilor Congresului C.G.S.

TOKIO 25 (Agerpres). — În capitala niponă și-a încheiat lucrările cel de-al 38-lea Congres al Consiliului General al Sindicatelor din Japonia (S.O.H.Y.O.). Delegații la Congres, reprezentând 4.200.000 de membri ai acestui uniunii sindicale au stabilit programul de acțiune al S.O.H.Y.O. pe viitorul an și au adoptat declarația congresului.

Consiliul General al Sindicatelor își propune să extindă lupta împotriva tratatului de securitate japoano-american, pentru retrocedarea Okinawei, împotriva războiului și pentru apărarea păcii. Este trasat un amplu program de luptă pentru îmbunătățirea condițiilor de muncă și îmbunătățirea salariilor, împotriva „naționalizării” capitaliste a producției și creșterii continue a prețurilor la bunurile de larg consum, pentru îmbunătățirea sistemului de asigurări sociale, pentru ridicarea nivelului de trai a celor ce muncesc.

ORIENTUL APROPIAT

Incidente în zona Canalului de Suez

CAIRO 25 (Agerpres). — Artileria și tancurile israeliene au deschis focul asupra pozițiilor egiptene de la Port Tewfik și Suez și, ulterior, asupra aceluia de la Ismailia și El Kantara, a declarat un purtător de cuvânt egiptean. El a precizat că bateriile egiptene de artilerie au ripostat. Potrivit declarației purtătorului de cuvânt, la ora 14.00 (ora locală), aviația israeliană a încercat să atace pozițiile egiptene din regiunea Port Tewfik. Artileria antiaeriană egipteană a intervenit pentru a respinge atacul avioanelor israeliene. Un purtător de cuvânt citat de agenția France Presse a declarat că partea egipteană a doborât trei avioane israeliene.

La Tel Aviv un purtător de cuvânt citat de agenția Associated Press a declarat că avioanele israeliene au atacat vineri bateriile egiptene situate de-a lungul Canalului de Suez fără a întîmpina riposta aviației egiptene. Potrivit declarației sale, bombardamentul asupra pozițiilor egiptene a durat aproximativ o oră și jumătate. Artileria antiaeriană egipteană, a arătat purtătorul de cuvânt, a deschis focul asupra avioanelor israeliene. Toate aparatele israeliene s-au întors la bazele lor de picurare, a declarat el.

Congresul național al Uniunii Socialiste Arabe

CAIRO 25 (Agerpres). — La Cairo au continuat lucrările Congresului național al Uniunii Socialiste Arabe. Ministrul afacerilor externe al R.A.U., Mahmud Riad, și ministrul biptean al apărării, Mohamed Fawzi, au prezentat în cadrul congresului expunerii asupra aspectelor diplomatice și militare ale conflictului din Orientul Apropiat.

VIETNAMUL DE SUD

Crearea unor noi comitete populare revoluționare

SAIGON 25 (Agerpres). — După cum anunță agenția V.N.A. în 35 de regiuni sud-vietnameze, inclusiv orașele Saigon, Hue, Da Nang și Can Tho, au fost înstaurate și funcționează comitetele populare revoluționare. Noile organe revoluționare, create în urma formării Gu-

vernului revoluționar provizoriu al Republicii Vietnamului de sud, se vor ocupa de organizarea și continuarea luptei forțelor patriotice pentru eliberarea țării, și de soluționarea unor probleme de ordin economic, social, cultural, adăugă agenția citată.

SAIGON 25 (Agerpres). — Forțele patriotice din Vietnamul de sud au lansat în cursul nopții de joi spre vineri 11 atacuri asupra unor poziții fortificate deținute de trupele americano-saigoneze. Pe de altă parte, correspon-

dentul agenției France Presse relatează că bombardierile americane de tip „B-52” au efectuat în ultimele 24 de ore opt misiuni în provinciile Tay Ninh, Phuoc Long, Binh Dinh, în zona platurilor înalte precum și în valea A Chau.

Administrația sud-coreeană comite noi represalii împotriva patrioților

SEUL 25 (Agerpres). — Cînd o știre provenită din Seul, agenția A.C.T.C. informează despre noi represalii comise de administrația sud-coreeană împotriva patrioților din Coreea de sud, „Curtea Supremă” sud-coreeană a pronunțat sentințe în procesul intențat unui alt grup de patrioți acuzați că

ar fi făcut parte dintr-o organizație a Partidului Revoluționar Unificat din Coreea de sud. Potrivit agenției citate, „Curtea supremă” a condamnat pe locotenentul Ihn Yung Bok la moarte, iar pe alți trei ofițeri din armata sud-coreeană la închisoare pe diferite termene.

Stare de tensiune în Salvador

SAN SALVADOR 25 (Agerpres). — O stare de tensiune domnește în rândurile populației salvadoriene în aceste zile la urma zvonurilor că Hondurasul ar pregăti o contraofensivă de mare anvergură. În efortul de a calma populația, scrie trimisul special al agenției France Presse în San Salvador statul inajor al armatei salvadoriene difuzează din oră în oră prin radio comunicate cu un conținut aproape identic: „Calm pe toate fronturile, nici un atac acrișan, înecarea focului este respectată și va continua să fie respectată de către Salvador”.

Pe de altă parte se arată că trupele salvadoriene refuză să se retragă din localitățile honduriciene ocupate, ignorînd astfel termenul dat de comisia de mediere a O.S.A. Asupra măsurilor ce urmează să fie luate în vederea retragerii trupelor, precum și pentru reglementarea diferendului dintre cele două țări se vor pronunța ministrii de externe ai țărilor membre ale O.S.A., care se vor întâlni sîmbătă după-amiază la Washington.

Nigeria

Ofensivă a trupelor guvernului federal

OWERRI 25 (Agerpres). — Un comunicat militar biazef dat publicității la Owerrri anunță că trupele federale nigeriene au continuat atacurile în regiunea Onitsha susținute de către blindate și de aviație. Continuarea ofensivei forțelor federale în această regiune coincide cu reluarea luptelor și în regiunea Ohoba. Trupele biazefre, menționează comunicatul, se mențin pe pozițiile lor, reușind chiar să înainteze cîteva kilometri în anumite sectoare. Numărul morților și al răniților este ridicat de ambele părți.

Acostă ofensivă federală, relevă trimisul special al agenției France Presse, obligă trupele generalului Ojukwu să se apere pe două fronturi, ceea ce le îngreunează foarte mult situația. Cu toate acestea, menționează același corespondent, în tabăra biazefreă se menține optimismul.

Noua ofensivă a trupelor guvernului federal de la Lagos este apreciată ca „foarte serioasă”.

R.F. A GERMANIEI: Aspect din timpul unei recente demonstrații împotriva Partidului National-Democrat al orientate neozastă, la Nuremberg.

DUPĂ TRIUMFUL EXPEDIȚIEI PĂMÎNT-LUNĂ-PĂMÎNT

Urmare din pag. 1

pentru cit timp. Și, totuși potrivit părerii generale, „sansele aducerii de pe Lună a unor microbi, bacterii, ciuperci sau alte microorganisme sînt de unu la sute de miliarde”, după părerea dr. Persa Bell, directorul laboratorului de recepție lunară de pe lângă N.A.S.A.

Tocmai datorită faptului că nu poate fi exclusă total posibilitatea contaminării vieții de pe Pămînt cu microorganismele extraterestre, împotriva cărora ar fi lipsită de orice apărare, N.A.S.A. a construit acest laborator utilat cu cea mai modernă aparatură, al cărei cost se ridică la 15,8 milioane dolari. Laboratorul a fost considerat indispensabil pentru analiza probelor de sol extraterestre, în special a celor ce se așteaptă a fi aduse pînă în 1980, de pe planeta Marte, planetă pe care se apreciază că ar exista forme de viață.

Vineri au sosit la laborator containerele metalice cu vacuum conținînd probele de sol lunar adunate de astronauții Armstrong și Aldrin. Sînt roci și praf selenar, a căror valoare științifică este incalculabilă. În bani sînt evaluate la un preț care depășește de sute de ori pe cel al aurului. Probașlele trofee sînt separate de atmosferă prin trei bariere de vid. Înainte de a fi introduse în camera de vid a laboratorului, în care au fost create condiții aproximativ asemănătoare celor de pe Lună pentru a se preveni astfel alterarea compoziției chimice a probelor, cutiile metalice au fost sterilizate cu raze ultraviolete. Au fost apoi confundate într-o baie acidă, clătite în apă sterilizată și uscate cu nitrogen.

Camera de vid are pereții de sticlă. În pereți sînt montate ermetice mai multe perechi de mînuși de protecție

suficient de lungi ca cercetătorii să poată ușor ajunge cu ele pînă dincolo de mijlocul camerei, care nu este altceva decît un culoar lung de sticlă, ermetic închis și în care se află întreaga aparatură necesară analizelor. Probele vor fi supuse aici unor prime analize pentru a se vedea dacă conțin cumva substanțe radioactive sau emană gaze, vor fi cîntărite, fotografiate din 6 unghiuri diferite de către tot attea aparate fixate în pereții acestei camere. Vor fi tăiate, arse, bombardate cu diverse substanțe chimice și radioactive, radiografiate etc.

Pentru a se constata efectele compoziției materiei lunare asupra diverselor forme de viață de pe Pămînt, un grup de specialiști va injecta „ser lunar” la șoareci albi, pitpalați, stridii, creveți, ouă de pasăre, porumb, griu, floarea-soarelui, sola etc. De rezultatele acestor analize depinde printre altele, în măsură hotărîtoare, durata carantinei preventive a celor trei astronauți.

Astronauții li s-a pregătit aici un apartament cu dormitoare separate, baie, bucătărie, sufragerie, o sală de lucru cu bibliotecă, televizoare, telefoane, birouri etc. Impresună cu ei vor locui, în absolut aceleași condiții de izolare trel medică, cîteva specialiști și tehnicieni, un fotoreporter, un bucătar, în total 15 persoane. Nimănui nu li s-a permis să iasă în afara apartamentului de carantină. Ușile sînt de altfel închise și sigilate. Nici măcar membrilor familiilor cosmonauților nu li s-a permis să treacă această „barieră biologică”. Ei vor putea să-și privească printr-un perete de sticlă care desparte camera ospitelor de una din

camerile de lucru ale apartamentului astronauților și chiar să le vorbească doar prin intermediul microfoanelor. Aceleași reguli le vor respecta și lucrătorii din laboratorul de recepție lunară.

Nimic nu va ieși pe ușa laboratorului în afară, fără a fi în prealabil dezinfectat și sterilizat. Toate notițele pe care le vor scrie astronauții despre temerarul lor zbor, a nălzele medicilor care locuiesc cu ei etc. vor intra într-un aparat de fotocopiare, fixat în peretele de sticlă ce desparte apartamentul-carantină de sala de lucru a laboratorului. Fotocopiile vor ieși din aparat în sala de lucru, evitîndu-se, astfel, orice fel de contact direct sau indirect cu cei aflați în carantină. Pînă și aerul din acest apartament i se aplică regulile severe ale carantinei. În primul rînd, presiunea atmosferică din interior este menținută la un nivel mai scăzut decît afară, tocmai pentru a preveni posibilitatea răspîndirii în exterior a aerului respirat de cei 18 „internați” Aeriul va fi continuu împropăștat. Cel folosit va fi filtrat, infierbîntat pînă la 400 grade Celsius și abea apoi va fi eliberat în atmosferă. Apa folosită, materiile biologice și gunoierul vor fi dezinfectate, sterilizate și apoi eliberate spre conductele de canalizare.

După expresia medicilor de aici, apartamentul celor 18 este cea mai exemplară carantină cunoscută vreodată de om, iar laboratorul este cel mai steril loc de pe glob. Părerea specialiștilor este că regimul de carantină nu va fi prelungit peste 10 august, cînd se vor împlini 21 de zile, pe-

rioadă de incubație a oricărui microb cunoscut.

În prezent, oamenii de știință așteaptă cu legitîmă nerăbdare vești privitoare la rezultatele primelor analize a eșantionelor de sol lunar. Acestea sînt considerate a fi cele mai importante analize întreprinse vreodată de om, ale căror rezultate vor revoluționa științele, marcînd o cotitură importantă în progresul lor, vor dezlega enigme și vor umple goluri în ști-

La 14 noiembrie a. c. alți trei astronauți vor vizita Luna ♦ Următorul obiectiv — Planeta Marte

înțele despre Lună, Pămînt, Univers și Omul însuși.

HOUSTON 25 (Agerpres). — După 165 ore, 20 minute și 42 secunde de zbor, echipajul navei „Apollo-11” și-a încheiat misiunea. Este rîndul șanșilor, geofizicienilor și tehnicienilor de a analiza tot ceea ce vine de pe Lună: oameni, praf și eșantioane ale solului lunar. Dar pînă cînd aceștia vor putea analiza „bucățile de Lună” și trage concluziile biologice și fiziologice ale plimbării lunare a lui Armstrong și Aldrin, conducătorii de la N.A.S.A. se gîndesc la viitor.

„Apollo-12” se află deja în pregătire. În cea mai mare clădire din lume, la Cape Kennedy, se asamblează elementele rachetei „Saturn-5”, care va propulsa la 14 noiembrie cea de a doua cabină de explorare lunară. Charles Conrad și Alan Bean vor u-

seleniza în partea de vest a Lunii în Oceanul furtunilor, în apropiere de ecuatorul lunar și vor petrece acolo 32 de ore. Ei vor ieși pe suprafața lunară timp de cinci ore în două rînduri, adică dublu decît Armstrong și Aldrin. Ei vor examina, de asemenea, e-pava sondei „Surveyor-3”, care a aselenizat lin pe sol lunar la 20 aprilie 1967. Întrușt s-a constatat că primii astronauți s-au putut deplasa, fugi și sări cu ușurință pe

La 14 noiembrie a. c. alți trei astronauți vor vizita Luna ♦ Următorul obiectiv — Planeta Marte

sceleniza în partea de vest a Lunii în Oceanul furtunilor, în apropiere de ecuatorul lunar și vor petrece acolo 32 de ore. Ei vor ieși pe suprafața lunară timp de cinci ore în două rînduri, adică dublu decît Armstrong și Aldrin. Ei vor examina, de asemenea, e-pava sondei „Surveyor-3”, care a aselenizat lin pe sol lunar la 20 aprilie 1967. Întrușt s-a constatat că primii astronauți s-au putut deplasa, fugi și sări cu ușurință pe

colina va fi avansat la gradul de colonel, începînd cu 5 septembrie anul acesta. Vestea i-a fost anunțată lui Collins la scurt timp după amiază printr-o telegramă din partea generalului John McConnell, șeful statului major al forțelor aeriene.

În ceea ce-l privește pe ceilalți doi astronauți ai navei „Apollo-11”, Edwin Aldrin este colonel, iar Neil Armstrong este civil.

HOUSTON 25 (Agerpres). — Apollo a sosit, trăiască Marte! Următorul obiectiv al zborurilor cosmice este această „pățată roșie” în univers, despre care se crede că ar putea avea viață.

În momentul în care specialiștii de la laboratoarele de la Houston vor începe analiza recilor lunare, eusele de Armstrong și Aldrin, cei de la „Jet Propulsion Laboratory” din Pasadena, vor începe studiul celor 191 de clișee pe care urmează să le transmită sondele americane „Mariner-6” și „Mariner-7”. În timp ce specialiștii vor încerca cu ajutorul „bucăților de Lună” să ridice vîlul care plutește asupra originii astrului nopții și să scoată la iveală eventualele microorganisme, sondele vor furniza date asupra reliefului „planetei roșii”, asupra atmosferei sale, cu ajutorul unui spectrometru cu raze infraroșii și ultraviolete și a unui radiometru cu raze infraroșii, care vor crea posibilitatea de a ști dacă există viață pe Marte și sub ce formă.

„Cercetările vor începe la 29 iulie, cînd „Mariner-6” va survola Planeta Marte la o distanță de 3.200 km. La 2 august, „Mariner-7” va zbura și el la aceeași distanță de

Marte. Întrucît planeta se rotește în jurul axei sale în timp ce 24 ore și 37 minute cele două sonde vor fotografia aproape o cîincime din întregul teritoriul marțian.

„Mariner-4” a transmis în luna iulie 1965, 21 de clișee, pe care se puteau distinge forme topografice de dimensiuni mai mici de 900 m. Clișeele luate de „Mariner-4” arătau o planetă presărută cu cratere, uimitor de asemănătoare cu Luna. Ea a apărut atunci cu un astru mort. O dată cu primirea noilor fotografii, salvanții speră să obțină o altă imagine a planetei Marte, nu numai pentru că detaliile se vor putea distinge de 6 ori mai mari, dar și pentru că clișeele vor prezenta regiuni diferite ale planetei: regiunea ecuatorială, polară, câmpiile albastre, zăpezile albe și tot ceea ce s-a văzut prin telescoapele terestre prezintă o imagine de o stranie varietate de culori în funcție de anotimpurile marțiene. În urma studiului fotografiilor luate de „Mariner-4” s-au putut stabili aproximativ 300 de cratere într-o zonă, care se întinde de la paralela 50 nord la paralela 50 sud.

În 1971 alte două sonde de tipul „Mariner” vor fi lansate înspre Marte și vor studia timp de trei luni planeta. În 1974, în cadrul proiectului „Viking”, americanii vor încerca să facă să ajungă lin pe Marte două capsule, mîșcîndu-se în jurul ei și să stabilească dacă există sau nu viață. În cadrul unei conferințe de presă, șeful zborurilor cosmice umane de la N.A.S.A., George Mueller, a declarat că „zborul lui „Apollo-11” a demonstrat că omul poate merge pe alte planete” dar a

subînțiat că va fi necesar încă cîteva timp pentru a stabili condițiile pentru o asemenea misiune. După părerea lui Mueller, există o etapă intermediară, care va consta în folosirea stațiilor spațiale ce gravitează pe o orbită terestră.

HOUSTON 25 (Agerpres). — Șeful operațiunilor de zbor de la centrul spațial din Houston, Christopher Kraft, a provocat o vie surpriză printre cei prezenți la conferința sa de presă, cînd s-a referit la „gravele temeri” suscitate în timpul zborului „Apollo-11” de un incident tehnic survenit în sistemul de ghidaj al modului lunar. În fața ființei o colorizări spre Lună, a spus el, ordinarul modului a suferit o adevărată „strangulare” în timp ce primea datele de calcul. Era o știre proastă. Ea arată că aparatul era depășit de numărul mare de informații, ceea ce ar fi putut să provoace încetarea funcționării sale. Sugestiile date astronauților în acele momente privind folosirea ordinarului au servit considerabil la remedierea incidentului. Sistemul de alarmă a funcționat în acel timp la centrul spațial Houston. A fost momentul care a provocat cea mai mare neliniște din întreaga noaptea a zborului „Apollo-11”, a spus Kraft.

HOUSTON 25 (Agerpres). — Directorul programului „Apollo”, generalul Samuel Phillips, a anunțat că vitoarea lansare spre Lună a fost stabilită pentru 14 noiembrie anul acesta. Echipajul astronauților „Apollo-12” va aseleniza într-o altă regiune a Lunii — „Oceanul furtunilor” — făcînd încă un pas în cunoașterea și cucerirea lui. Spre o satelitul natural al Terrei.